

70 let izhajanja revije *Acta Chimica Slovenica*: pozdravne besede in čestitke ob jubileju

**dr. Peter
Venturini**

*predsednik Slovenskega
kemijskega društva*

Kot predsednik Slovenskega kemijskega društva sem ponosen, da *Acta Chimica Slovenica*, naša ugledna znanstvena revija, igra pomembno vlogo pri spodbujanju znanstvenega dialoga in izmenjavi znanja znotraj slovenske in globalne kemijske skupnosti že sedem desetletij. Je izraz skrbnega dela in odličnosti vseh sodelujočih pri reviji, tako preteklih kot sedanjih. Hkrati je neprecenljiva platforma za raziskovalce, ki omogoča širjenje odkritij in poglobljenih študij.

Kemija velja za eno od osrednjih znanosti in nam, znanstvenikom, na več načinov omogoča interakcijo z drugimi disciplinami. V reviji *Acta Chimica Slovenica* so dobrodošle tako teoretične kot eksperimentalne študije. Strog postopek ocenjevanja prispelih člankov, ki temelji na visokih standardih strokovne uredniške ekipe, je prispeval k stalnemu večanju ugleda revije. Verjamem, da visoko kvalitetne

raziskave zaslužijo veliko odmevnost, saj s tem dosežejo širše občinstvo. *Acta Chimica Slovenica* pomembno prispeva k širjenju prodornih znanstvenih del z vseh področij kemije tudi z brezplačnim izvodom skrbno pripravljene revije.

V vseh teh letih je *Acta Chimica Slovenica* v tiskani ali v digitalni obliki pomembno prispevala k obogatitvi znanstvene literature. Ob visoki obletnici je potrebno poudariti veliko opravljeno delo uredniškega odbora, recenzentov, avtorjev in vseh tistih, ki skrbijo za visoko kakovost revije. Prav zavezanost k zasledovanju znanstvenega znanja in širjenju vrhunskih raziskav je bila tista, ki je vplivala na prestiž revije in utrditev njenega ugleda v znanstveni skupnosti.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem ustvarjalcem revije, dolgoletnim podpornikom ter oglaševalcem, ki so pripomogli k rednemu izdajanju in rasti revije *Acta Chimica Slovenica* že sedem desetletij.

**prof. dr.
Franc Perdih**

*glavni in odgovorni
urednik revije Acta
Chimica Slovenica*

*Fakulteta za kemijo in
kemijsko tehnologijo
Univerze v Ljubljani*

Sedemdeset let izhajanja revije *Acta Chimica Slovenica*, sprva pod imenom *Vestnik Slovenskega kemijskega društva*, predstavlja obdobje, ki si zasluži podrobnejšo osvetlitev ene od pomembnih dejavnosti Slovenskega kemijskega društva. Če je delovanje društva v osnovi namenjeno povezovanju slovenskih kemičark in kemikov, so glavne aktivnosti, kot so Slovenski kemijski dnevi ter izdajanje revije *Acta Chimica Slovenica*, namenjene povezovanju znanstvene in strokovne skupnosti, ki znatno presega nacionalne meje. Ob tej priložnosti smo pripravili pregled dosedanjega dela pri izdajanju revije *Acta Chimica Slovenica* z željo omogočiti vpogled v aktivnosti, ki so potrebne za delovanje znanstvene revije, ter izpostaviti entuziazem, požrtvovalnost in trud številnih posameznikov, ki so in še skrbijo za delovanje in uveljavljanje revije v mednarodnem prostoru. Odpiranje svetovni znanstveni javnosti je bila ena od osrednjih točk uredniške aktivnosti v preteklih desetletjih, saj so bili že v prvi številki revije *Vestnik Slovenskega kemijskega društva* leta 1954 članki objavljeni v angleščini in nemščini, med avtorji pa so bili tudi tuji raziskovalci. Sodobne informacijske tehnologije so omogočile prehod iz tiskane na elektronsko obliko člankov, kar je znatno olajšalo dostopnost revije in s tem povečalo mednarodno vpetost revije in seveda s tem tudi znatno povečalo vpliv znanstvenih objav v reviji *Acta Chimica Slovenica* na razvoj kemije, kemijskega inženirstva, biokemije, kemijskega izobraževanja in drugih sorodni ved. Široka mednarodna vpetost revije tako s prostim dostopom člankov na spletu kakor tudi z vključitvijo v različne znanstvene baze, kot so na primer Web of Science, PubMed, CrossRef in druge, ter z dodelitvijo DOI številčk člankom, je omogočila uveljavljanje revije *Acta Chimica Slovenica* v znanstveni skupnosti. Na kakovost objav v reviji pa kaže tudi to, da imajo najbolj citirani članki več kakor 200 citatov. Dolgoletno požrtvovalno delo urednikov in uredniških odborov, trdna podpora Slovenskega kemijskega društva ter njegovih predsednikov in tajnic, podpora tako društvu kakor tudi reviji s strani univerz oziroma fakultet ter inštitutov, kvalitetno delo avtorjev in konstruktivna kritika recenzentov ter podpora s strani državnih inštitucij, so omogočili 70 let razvoja in napredka na področju izdajanja slovenske znanstvene revije *Acta Chimica Slovenica*. S tem je dana reviji odlična popotnica za nadaljnje delovanje.

**prof. dr.
Venčeslav
Kaučič**

*častni predsednik
Slovenskega
kemijskega društva*

*Kemijski inštitut,
Ljubljana*

Spoštovane članice in člani Slovenskega kemijskega društva in drugi bralci revije *Acta Chimica Slovenica*!

Letos mineva 50 let odkar sem postal član Slovenskega kemijskega društva (od leta 1973), v letih od 1986 do 1996 sem bil tajnik društva in od leta 1996 do 2017 njegov predsednik. V vseh teh letih sem spremljal razvoj društvenega glasila, ki je že zelo kmalu preraslo v ugledno znanstveno in strokovno revijo, ki je objavljala in objavlja znanstvene in strokovne prispevke iz vseh področij kemije in je pridobila sorazmerno visok faktor vpliva.

Tako kot so se glavni, področni in tehnični uredniki ter ves uredniški odbor *Acta* trudili zagotoviti kvaliteto revije v vseh pogledih, tako sem se dolga leta z drugimi kolegi trudil zagotavljati finančna sredstva za njeno izhajanje. Zahvala za vsestransko podporo društvu in izhajanju *Acta* gre pomembnim industrijskim partnerjem, fakultetam, znanstvenim in strokovnim inštitutom ter ministrstvu oz. RSS in ARRS, zdaj ARIS.

Objavljeni članki v *Acta* pokrivajo aktualna področja anorganske, organske, fizikalne in analize kemije, kemije materialov, kemijskega, biokemijskega in okoljskega inženirstva ter splošne, uporabne in biomedicinske kemije. Pisani so v angleškem jeziku s slovenskim povzetkom. V slovenskem delu revije – Društvenih vesteh, so bila objavljena poročila sekcij in podružnic ter sezname diplomskih, magistrskih in doktorskih del na širšem področju kemije v vsakem letu na slovenskih univerzah. Posebej radi smo brali posvečene številke revije, ki so izšle ob posebnih priložnostih. Na internetu objavljamo elektronsko verzijo revije, kar povečuje branost in mednarodno odmevnost revije.

Veliko truda je bilo vloženega v pripravo kvalitetnih vsebin naše revije, ki izhaja že 70 let. Slovenskemu kemijskemu društvu čestitam in želim mnogo uspehov v bodoče.

**prof. dr. Andreja
Žgajnar Gotvajn**

dekanja

*Fakulteta za kemijo
in kemijsko tehnologijo
Univerze v Ljubljani*

Ob tej svečani priložnosti, ko revija *Acta Chimica Slovenica* praznuje svojo sedemdesetletnico izhajanja, imam čast in veselje, da kot dekanja Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo UL napišem nekaj besed. Ta pomemben mejnik odraža ne le dolgotrajno zavezanost revije kemijski znanosti, ampak tudi njen vpliv na razvoj kemije in s tem povezanih ved v Sloveniji in širše. Revija je od samega začetka predstavljala pomembno platformo za objavo visokokakovostnih znanstvenih prispevkov s področja kemije. Njena vloga pri spodbujanju raziskovalne dejavnosti ter izmenjavi znanja med raziskovalci in akademiki je neprecenljiva. Revija je postala ugleden vir informacij za kemijsko skupnost, ki ji omogoča, da sledi razvoju stroke v mednarodnem okolju in k njemu tudi pomembno prispeva. Njena vsebina, ki obsega širok spekter tematik, od bazičnih raziskav do predstavitev bolj aplikativnih in industrijskih dosežkov, je prispevala k bogatitvi znanja in razumevanju kemije in njenih vedno bolj interdisciplinarnih uporab v praksi. Številni avtorji, recenzenti in uredniki, ki so sodelovali pri reviji, so neprecenljivo prispevali k njeni odličnosti in ugledu.

V tem obdobje sedemdesetih let so se ljudje in svet okoli revije bliskovito spreminjali. Tehnološke spremembe, ki so nas vodile od klicev s stacionarnih telefonov do video klicev z mobilnimi telefoni, od tiskanih in magnetnih medijev za zapis podatkov do virtualnih oblakov, od enostavnih avtomobilov do samovozečih hibridov in električnih vozil, od enostavnih do kompleksnih bioloških zdravil, od naravnih materialov do domala neuničljivih trajnostnih kompozitov, so neločljivo povezane s kemijo v vseh njenih pestrih oblikah. Tudi samo razumevanje znanja, raziskovanja ter njune predstavitve in pomena v javnosti v preteklih desetletjih se je z zavedanjem pomena etike raziskovanja ter odprte znanosti popolnoma spremenilo. V ospredje smo stopile tudi ženske, ki se moramo za svoje mesto v znanosti ter akademskem okolju še vedno velikokrat in neprestano dokazovati. Živimo v trenutku, v katerem imajo slike ter besede, kot so trajnost, interdisciplinarnost, mednarodnost, odmevnost, veliko moč. Pred revijo in vsemi nami se neprestano odpirajo nova vprašanja, novi izzivi. Nekaj, kar nas v tem trenutku po eni strani navdušuje in po drugi strani straši, je tudi razvoj

umetne inteligence, njene sposobnosti, avtonomnost ter s tem povezana vprašanja. Klepetalni roboti so tisti, ki bodo nedvomno spremenili svet okoli nas in njegovo dojemanje. Tudi prvi odstavek tega uvodnika je brez napak z le nekaj vnesenimi ključnimi besedami sestavil ChatGPT in kot raziskovalka se zavedam priložnosti, ki jih tak digitalen svet s svojimi orodji ponuja, a nelagodje in previdnost ostajata. Ko sem sestavek prvič prebrala, me je osupnila njegova popolnost, pri ponovnem branju pa me je zbudila njegova površinskost, praznost in brezosebnost. Tisto »nekaj« manjka, da bi se bralca dotaknilo, da bi mu karkoli od prebranega sploh ostalo v spominu. Zato smo raziskovalci lahko pomirjeni, saj bo raziskovalno delo, z vsemi velikimi prebojnimi odkritji, uspehi, pa tudi skepsa, zgrešenimi hipotezami, napačnimi meritvami ter napakami ostalo v domeni ljudi. Ljudje s svojo energijo, razmišljanjem in empatijo smo tisti, ki s skupnimi močmi zagotavljamo napredek in vodimo ter usmerjamo razvoj, kot je bilo in je pri reviji *Acta Chimica Slovenica*. Ne glede na tehnični in vsebinski napredek njenega delovanja so avtorji, uredniki ter recenzenti tisti, ki prepoznajo aktualnost ter kvaliteto objavljenih prispevkov in na ta način zagotavljajo njen preboj ter obstoj med globalno prepoznanimi pomembnimi znanstvenimi revijami s faktorjem vpliva. Zato lahko mirno sprejemem pomoč klepetalnika pri zaključnem odstavku tega uvodnika, saj vem, da mi znanje in izkušnje zagotavljajo, da bom znala preceniti smiselnost, vrednost in primernost napisanega.

Veselim se prihodnosti revije in njenega nadaljnjega prispevka k raziskovalnemu in akademskemu okolju. Verjamem, da bo revija ostala ključen vir informacij na področju kemijskih znanosti in neločljiv del širokega področja delovanja naše fakultete ter stroke!

**akad. prof.
dr. Gregor
Anderluh**

direktor

*Kemijski inštitut,
Ljubljana*

Kemijski inštitut z vrhunskimi raziskovalnimi dosežki, raznovrstnimi razvojnimi projekti, prenosom inovacij v gospodarstvo in z vzgojo vrhunskega kadra sooblikuje raziskovalne in razvojne trende prihodnosti. Vsak dan znova želimo biti tudi odprt učni prostor za mlade znanstvenice in znanstvenike, s čimer smo tesno vpeti v izobraževalne procese na različnih univerzitetnih ravneh. Na ta način skrbimo za razvoj in vpetost stroke v življenja prihodnjih generacij. Podobno poslanstvo ima tudi Slovensko kemijsko društvo, ki kot organizacija strokovnjakov s področja kemije, kemijske tehnologije in kemijskega inženirstva skrbi za napredek stroke in strokovnega znanja članic in članov ter zainteresirane javnosti. Z izdajanjem društvene revije *Acta Chimica Slovenica* pa v svetovnem merilu izpolnjuje tudi namen širjenja znanstvenih in strokovnih spoznanj ter dosežkov širši mednarodni kemijski stroki. Na Kemijskem inštitutu kot donatorji že vrsto let podpiramo prizadevanja in napore stanovskih kolegic in kolegov in uredniškega odbora za nemoteno izdajanje revije, kot tudi za njen razvoj v vsebinskem in tehničnem smislu. Na tem mestu želim poudariti, da so oziroma pri soustvarjanju revije še sodelujejo naslednje raziskovalke in raziskovalci s Kemijskega inštituta: prof. Igor Belič (kot urednik), dr. Marko Razinger (kot tehnični urednik), dr. Johannes T. Van Elteren, dr. Michael Beeston, dr. Jernej Stare, dr. Irena Vovk in dr. Alen Albreht (kot področni uredniki), prof. dr. Blaž Likozar in prof. dr. Janez Mavri (kot člana uredniškega odbora). Veseli me dejstvo, da se revija pri izdajanju števil, posvečenih uglednim slovenskim znanstvenikom, osredotoča ne samo na področje kemije, temveč tudi širše na področji farmacije in biokemije. Reviji *Acta Chimica Slovenica* in uredniškemu odboru ter vsem soustvarjalcem želim uspešno delo in neumorno izdajanje števil tudi v prihodnje, predvsem pa uspešno spopadanje z vse bolj zahtevnimi izzivi na področju publicistične dejavnosti.

**prof. dr.
Boštjan Zalar**

direktor

*Institut »Jožef Stefan«,
Ljubljana*

Veseli nas, da *Acta Chimica Slovenica* praznuje tako častljivo obletnico. 70 let je v tem hitro se spreminjajočem svetu prav zavidanja vredna številka in na to smo lahko slovenski raziskovalci zelo ponosni.

Revija, ki jo izdaja Slovensko kemijsko društvo, združuje raziskovalke in raziskovalce z različnih področij, v veliki meri pa je namenjena kemikom. Raziskovalke in raziskovalci z Instituta »Jožef Stefan«, ki v največji meri sodelujejo z *Acto Chimico Slovenico*, prihajajo predvsem s področij kemije, znanosti o materialih, biokemije in znanosti o okolju. Raziskovalci z Instituta pri njenem sooblikovanju sodelujejo kot avtorji, recenzenti, uredniki področij in člani uredniškega odbora. Še posebej bi izpostavil urednice in urednike področij, ki so nekoč in še vedno prispevajo k razvoju revije. Zavedam se, da uredniško delo prav gotovo ni lahko in veseli me, da ga z vso zavzetostjo opravljajo ob svojem raziskovalnem delu.

Prav z zanimanjem sem prebrskal bazo Web of Science in glede na podatke so sodelavci Instituta »Jožef Stefan« v preteklih 25 letih prispevali več kot 150 prispevkov, večinoma znanstvenih člankov, in kar 13 preglednih člankov. Pomembno se nam zdi, da revija že vsa leta ohranja svoj status »odprte« revije in tako sledi načelom odprte znanosti; dandanašnji je prosta dostopnost objavljenih člankov in prispevkov dragocena.

Revija *Acta Chimica Slovenica* se je sprva imenovala *Vestnik slovenskega kemijskega društva* in je zdajšnje ime prevzela leta 1993. V treh desetletjih je postala priznana mednarodna znanstvena revija, v kateri objavljajo tako domači kot tuji raziskovalci in raziskovalke.

Acti Chimici Slovenici želim še vrsto uspešnih let. Revija je pomemben del slovenske raziskovalne sfere, raziskovalke in raziskovalci Instituta »Jožef Stefan« pa bomo gotovo po svojih najboljših močeh prispevali k njenemu nadaljnjemu razvoju.

**prof. dr.
Zoran Novak**

dekan

*Fakulteta za kemijo in
kemijsko tehnologijo
Univerze v Mariboru*

70-letnica *Acta Chimica Slovenica* kaže na častitljivo starost in trajnost revije tako v slovenskem kakor tudi v mednarodnem prostoru. Obleževanje 70-letnice revije pomeni, da so njeni ustanovitelji, uredniški odbori, uredniki, avtorji in ocenjevalci prispevkov v celotni zgodovini predano in odgovorno utrjevali in razvijali njeno vsebinsko zasnovo, sporočilnost in kvaliteto. Le tako je bilo mogoče reviji na dolgi rok preživeti in se utrditi v mednarodnem prostoru kvalitetnih revij s področij kemije, kemijskega inženirstva in sorodnih ved.

Prav to poslanstvo revije je Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru ves čas vzpodbujala, kot sponzorica sofinancirala in z univerzitetnimi učitelji in raziskovalci soizvajala. Delovanje članov fakultete je skladno z njeno vizijo, namreč da fakulteta postane mednarodno prepoznavno središče inovativnih znanj za izzive 21. stoletja s področij kemije, kemijskega in biokemijskega inženirstva ter sorodnih ved, da postane privlačna za motivirane študente, ustvarjalne univerzitetne učitelje in raziskovalce, prav tako pa vse zanimivejša za domače in mednarodne znanstvene mreže ter kemično in procesne industrije. Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru spada po svojem bistvu delovanja med znanstvene fakultete, kar pomeni, da je znanstvena dejavnost integrirana v študijski proces in da so vsebine študijskih programov prežete z rezultati raziskovalnega dela. Raziskave so pretežno odprtega značaja, kar univerzitetnim učiteljem omogoča, da najnovejša znanja neposredno prenašajo študirajoči generaciji, da svoje rezultate sproti predstavljajo na domačih in mednarodnih konferencah ter objavljajo v kvalitetnih revijah. Še posebej so pri tem pomembne revije odprtega dostopa. Zelo naju veseli, da je revija *Acta Chimica Slovenica* ena od revij odprtega dostopa in da ima podeljen status platinskega odprtega dostopa, torej trajnega dostopa, kar lahko dosežejo le zanesljive revije - in *Acta Chimica Slovenica* je prav to. Še več, z leti ji raste mednarodni rang po različnih kazalnikih - trenutno je njen faktor vpliva 1,524.

Acta Chimica Slovenica je nekoliko starejša od visokošolske kemije v Mariboru, ki je predlani beležila 60-letnico svojega obstoja. Vendar so kasnejši sodelavci Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze

v Mariboru objavljali ali sodelovali pri reviji že od njene ustanovitve. Tako je mogoče iz arhiva *Acta Chimica Slovenica* ugotoviti, da je V. Ozim, ki je bil kasneje dolgoletni univerzitetni predavatelj v Mariboru, že leta 1958 v 5. volumnu takratnega *Vestnika Slovenskega kemijskega društva* kot soavtor s S. Kotnikom in V. Sorškom objavil prilogo "S. Kotnik, V. Ozim, V. Soršak: Professional workman in the Yugoslav chemical industry". Nekoliko kasneje leta 1961 je prof. Mirko Čeh objavil "M. Čeh: Das Jodsorptionsvermögen der durch die Salzsäure hydrolysierten und gealterten Amylose aus Kartoffelstärke". Razen znanstvenih prispevkov so posamezniki v reviji objavljali tudi poročila, npr. prof. Peter Glavič je leta 1978 objavil "P. Glavič: International system of units". Večja prisotnost avtorjev s Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru se je pričela z letom 1984. Kot zanimivost velja omeniti, da je bila v 42. volumnu leta 1995 z uvodom prof. Petra Glaviča in prof. Zdravka Kravanja objavljena posebna številka znanstvenih prispevkov, predstavljenih na evropskem simpoziju ESCAPE 5, Bled. V naslednjih letih je vse več sodelavcev fakultete objavljalo v *Acta Chimica Slovenica*, ki se je na fakulteti uveljavila kot kvalitetna revija, še posebej po pridobitvi faktorja vpliva, kar jo je uvrstilo med revije, v katerih so lahko doktorski študenti objavljali rezultate svojih disertacij, saj so za pripravo disertacije potrebovali minimalno dva do tri članke s faktorjem vpliva.

Ob visokem jubileju *Acta Chimica Slovenica* Slovenskemu kemijskemu društvu in uredniškemu odboru revije čestitava ter v imenu vseh sodelavcev Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru želiva nadaljnji razvoj revije po kvaliteti, vsebinskem obsegu in mednarodni odzivnosti. (Besedilo pripravila Z. Kravanja in Z. Novak)

**prof. dr.
Matjaž Valant**

prorektor

Univerza
v Novi Gorici

Acta Chimica Slovenica je bila ustanovljena leta 1953 in je od takrat napredovala in se razvila v zelo ugledno znanstveno revijo na področju kemijskih znanosti. Svojo kakovost je utrdila z izjemno selekcijo člankov, ki so objavljeni po strogem recenzijem postopku. Revija je vselej sledila najvišjim standardom objavljanja in znanstvene integritete, kar se danes kaže tudi v uspešnem prodoru na mednarodno sceno. *Acta Chimica Slovenica* je s svojim bogatim izborom člankov prispevala k razvoju različnih področij kemije, kot so organska, anorganska, fizikalna kemija, biokemija in kemija materialov ter tudi na področju kemijskega izobraževanja. Objavila je številne pomembne študije, ki so prispevale k širjenju znanja in razumevanju kemije ter so imele vpliv na druge znanstvenike po vsem svetu.

Pomembno je omeniti tudi vlogo revije pri izobraževanju in mentorstvu mlajših generacij kemikov. Mnogi mladi raziskovalci so svoje prve znanstvene članke objavili prav v reviji *Acta Chimica Slovenica*, kar jim je omogočilo pridobiti izkušnje v znanstvenem pisanju, izpostavljenost v akademski skupnosti ter gradnjo njihove kariere. S tega stališča je revija pomembna za vzpostavitev in negovanje naslednje generacije kemijskih strokovnjakov. Osebo me zelo veseli, da sem tudi sam del skupnosti kemikov, ki objavlja svoja znanstvena dela v tej naši slovenski reviji. Zavežujem se temu, da bom v prihodnje kot mentor k temu intenzivno prigovarjal mlajše sodelavce.

Obletnica izdajanja revije *Acta Chimica Slovenica* je priložnost za refleksijo in ponos na dosežke, v tem dolgem obdobju sedemdesetih let. Obenem pa je to tudi priložnost za pogled v prihodnost. Revija se bo zagotovo soočila z novimi izzivi, ki jih prinaša hitro spreminjajoče se znanstveno okolje, vendar bo z močno temeljno strukturo in predanimi ljudmi, ki sodelujejo pri njenem delovanju, zagotovo ohranila svoj vpliv in ugled.

Ob 70. letnici izdajanja revije *Acta Chimica Slovenica* je torej treba čestitati vsem, ki so soustvarjali to izjemno znanstveno revijo. Njihova predanost, strokovnost in strast do kemije so omogočili njen uspeh in trajno prisotnost v akademski skupnosti. Prepričan sem, da bo revija še naprej ostala pomembno stičišče za izmenjavo idej, spodbujanje inovacij ter promocijo kemijskih dosežkov.

**prof. dr.
Irena
Mlinarič-Raščan**

dekanja

Fakulteta za farmacijo
Univerze v Ljubljani

V imenu Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani izrekam čestitke Slovenskemu kemijskemu društvu ob 70-letnici izhajanja revije *Acta Chimica Slovenica* in se zahvaljujem urednikom, recenzentom in avtorjem revije, da s predanim delom širijo meje znanja v dobrobit slovenske in globalne znanosti na področju kemije in sorodnih področjih.

Acta Chimica Slovenica je renome vplivne znanstvene revije pridobila in obdržala z zagotavljanjem kriterijev odličnosti, ki temeljijo na objavah izvirnih znanstvenih člankov z ustreznim konceptualnim in tehničnim napredkom obravnavanega področja.

Acta Chimica Slovenica sledi načelom odprtega dostopa, brez stroškov objave člankov, kar ji podeljuje platinasto odprtokodno oznako. Revija na ta način omogoča hitrejše širjenje znanstvenih izsledkov in večjo vidnost rezultatov raziskovalnega dela.

Acta Chimica Slovenica nudi raziskovalkam in raziskovalcem Fakultete za farmacijo dragoceno priložnost za objavo znanstvenih dosežkov, ki z objavami svojih znanstvenih ugotovitev doprinašajo k interdisciplinarnosti revije in jo s tem bogatijo.

Fakulteta za farmacijo bo tudi v prihodnje aktiven partner pri oblikovanju revije.

**izr. prof. dr.
Blaž Nardin**

dekan

*Fakulteta za tehnologijo
polimerov,
Slovenj Gradec*

V imenu raziskovalk in raziskovalcev fakultete izrekam iskrene čestitke ob 70-letnici izhajanja revije *Acta Chimica Slovenica* Slovenskemu kemijskemu društvu, ki podpira in skrbi za redno izdajanje revije, ter vsem dosedanjim urednikom, katerih zasluga je mednarodna prepoznavnost revije in umeščenost revije med najkakovostnejše revije, ki objavljajo izvirne znanstvene dosežke s področja kemije ter sorodnih ved. Za sodelavce Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani so še posebej pomembne znanstvene objave s področja kemijskega izobraževanja, kjer sodelujemo v vlogi avtorjev prispevkov in recenzentov. Sistematični pregled raziskovanja v kemijskem izobraževanju v Sloveniji po letu 1991 avtorjev Devetak in Ferk Savec (2020), je razkril, da so ključna raziskovalna področja slovenskih raziskovalcev na področju kemijskega izobraževanja predvsem: raziskave uporabe submikroreprezentacij, modelov in animacij pri poučevanju in učenju kemije; raziskave povezane z izobraževanjem učiteljev kemije; preučevanje vloge različnih oblik eksperimentalnega dela v kemijskem izobraževanju in preučevanje razumevanja osnovnih kemijskih pojmov. Skupno so raziskovalci Pedagoške fakultete od leta 1984 pa do danes v reviji *Acta Chimica Slovenica* objavili več kot 45 prispevkov. Glede na citate v Web of Science in Scopus so prispevki objavljeni s področja submikroreprezentacij najbolj pomemben prispevek slovenskih raziskovalcev v mednarodnem raziskovalnem prostoru. Poleg navedenega pa je bistven tudi prenos znanstveno-raziskovalnih spoznanj kemijskega izobraževanja v pedagoško prakso v celotni vzgojno-izobraževalni vertikali. Z objavljanjem izvirnih znanstvenih prispevkov s področja kemijskega izobraževanja ima revija *Acta Chimica Slovenica* ključno vlogo pri seznanjanju strokovne javnosti o najnovejših spoznanjih, ki prispevajo k razvijanju kakovostnega znanja kemije pri učečih v celotni šolski vertikali. Srečno, *Acta Chimica Slovenica*, tudi v prihodnje!

**prof. dr.
Janez Vogrinc**

dekan

*Pedagoška fakulteta
Univerze v Ljubljani*

Bogatenje zakladnice znanja, tako slovenske kot tudi svetovne, je ena od nalog nas raziskovalcev. Znanstveni področji kemije in kemijskega inženirstva sta med seboj neločljivo povezani. Če v ta zbor dodamo še znanstveno disciplino strojništva, pridemo na področje polimernih tehnologij, eno najhitreje razvijajočih se panog. Danes se na svetu letno predela 350 milijonov ton polimernih materialov, do leta 2035 pa naj bi se povečala na 650 milijonov ton. To pomeni praktično podvojitev proizvodnje in ponovne uporabe materialov, razvoj novih tehnologij in orodij. Nesluten razvoj se dogaja na področju zbiranja, reciklaže in ponovne uporabe izdelkov iz polimernih materialov. Predvsem pa to pomeni izjemen izziv za varovanje našega planeta, kot zelenega doma, ki nam je bil podarjen od naših staršev in ga moramo ohraniti za naše otroke. Zato smo odgovorni vsi, ki se ukvarjamo s tem področjem. Na Fakulteti za tehnologijo polimerov se, tako izobraževalno kot raziskovalno, ukvarjamo s polimeri, od sinteze do predelave v končne izdelke. V ta namen spremljamo tudi objave v reviji *Acta Chimica Slovenica*, ne le polimerne, pač pa tudi članke o organski sintezni kemiji.

Acta Chimica Slovenica je znanstvena revija, ki omogoča raziskovalcem objavljanje doseženih raziskovalnih rezultatov in jih postavlja ob rob ostalim svetovnim znanstvenim revijam iz področja. S svojim Open Access statusom omogoča objavljanje raziskovalnih rezultatov tudi iz vseh Horizon Europe projektov. To daje reviji potencial in dodaten zagon za privabljanje raziskovalcev. Posebej pa bi pohvalil dolgoletno prakso, da je na koncu vsakega članka ustrezen povzetek v slovenščini, saj se na ta način tudi razvija in ohranja slovenski strokovni jezik oziroma izrazoslovje.

Vemo, da je revija močna toliko, kot so močni avtorji, ki v njej objavljajo. Zato pozivam vse raziskovalce, da še bolj aktivno sodelujejo pri objavljanju različnih znanstvenih in tudi industrijskih dosežkov. Reviji *Acta Chimica Slovenica* želim ob njeni 70. obletnici, da še naprej proaktivno deluje na tem perspektivnem znanstvenem področju, vsem soustvarjalcem pa čestitam za izjemni jubilej.

**prof. dr.
Blaž Zmazek**

dekan

*Fakulteta za
naravoslovje in
matematiko Univerze
v Mariboru*

Revija *Acta Chimica Slovenica* je nepogrešljiv del slovenske znanstvene skupnosti. Od ustanovitve Slovenskega kemijskega društva leta 1951 je ta prestižna revija služila kot most, ki povezuje slovensko znanstveno skupnost z mednarodnimi raziskovalci, obenem pa tudi kot ključno orodje za napredek in razvoj kemije in sorodnih znanstvenih področij v Sloveniji ter po svetu. Z objavo izvirnih znanstvenih raziskav in preglednih člankov iz široke palete področij kemije revija aktivno prispeva k širitvi in poglobljanju znanstvenega znanja in razumevanja.

Zgodovina *Acta Chimica Slovenica* je tesno prepletena z zgodovino kemije v Sloveniji. Vsak izid revije je kot kamenček v mozaiku razvoja in napredka kemije v državi, ki dokumentira pomembne dosežke, odkritja in inovacije slovenskih kemikov. Prav tako je *Acta Chimica Slovenica* pomemben del slovenske znanstvene dediščine in služi kot pomemben medij za dialog in sodelovanje med slovenskimi kemiki in njihovimi kolegi po vsem svetu.

Teme, ki jih revija pokriva, so široke in segajo od organske, anorganske, analize in fizikalne kemije do molekularne biologije, biokemije, kemije materialov, kemijskega, biokemijskega in okoljskega inženiringa. Prav tako revija aktivno podpira kemijsko izobraževanje, kar je odraz njenega interdisciplinarnega pristopa in poudarka na povezovanju različnih znanstvenih področij.

Acta Chimica Slovenica je znana po svoji zavezanosti visokim standardom znanstvenega objavljanja, znanstveni integriteti in nenehnemu iskanju napredka. Prav tako ima s svojo odločenostjo za izobraževanje in usposabljanje prihodnjih generacij kemikov ključno vlogo pri razvijanju naravoslovne pismenosti med študenti in širšo javnostjo.

Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru med drugim izobražuje tudi bodoče učitelje kemije. Zaradi podajanja aktualnih kemijskih vsebin, ki jih bogatijo objave domačih in tujih avtorjev, je revija dolgoletna spremljevalka tako zaposlenih kot študentov naše fakultete. Ponosni smo, da z revijo aktivno sodelujejo tudi nekateri naši zaposleni in kot avtorji ali recenzenti prispevajo k obstoju revije. Zato se na tem mestu iskreno zahvaljujem kolegicama doc. dr. Janji Majer Kovačič in doc. dr. Brini Dojer za prehojeno pot z revijo in za prehojeno pot z bodočimi učitelji kemije, tj. na področju kemijskega

izobraževanja, ki je v slovenskem prostoru izjemnega pomena.

Ob 70-letnici revije *Acta Chimica Slovenica* izrekamo iskrene čestitke. Ta pomemben mejnik ni samo priznanje za dosedanje dosežke revije, temveč tudi priložnost za priznanje njene vloge pri spodbujanju razvoja znanosti, izobraževanja in družbenega napredka.

Želimo si, da bi revija še naprej igrala ključno vlogo v kemiji in širši znanstveni skupnosti ter da bi se njeno pomembno delo nadaljevalo še mnogo let. Čestitamo za njeno vlogo, njen vpliv in prispevek, ki ga je imela na slovensko in globalno znanstveno skupnost!